

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Studieplan for

Bachelor i teologi, formidling og ledelse

(180 studiepoeng)

Høsten 2024

FJELLHAUG INTERNASJONALE HØGSKOLE

Innhold

1. Innledning	4
1.1 Innledning	4
1.2 Grunnlag for oppnåelse av Bachelor i teologi, formidling og ledelse	4
1.3 Gradsbetegnelse	4
2. Opptak	4
2.1 Opptak	4
2.2 Opptakskrav	4
2.3 Politiattest	5
3. Studiets hovedmålsetting	5
3.1 Hovedmålsetting	5
3.2 Hva kvalifiserer studiet til?	5
4. Kvalifikasjonsrammeverk for Bachelor i teologi, formidling og ledelse	5
5. Studiets faglige profil	6
5.1 Studieåret	6
5.2 Undervisningsspråk	6
5.3 Oppmøte og fravær	6
5.4 Arbeidskrav	6
5.5 Vurderingsformer	7
6. Pedagogisk profil	7
7. Studieprogrammets oppbygning	7
7.1 Grunnstudium med innføring i kristen tro (70 stp.)	7
7.2 Spesialisering i formidling og ledelse (60 stp.)	8
7.3 Valgfrie emner (50 stp.)	8
7.4 Forslag til oppbygning	8
8. Internasjonalisering og utveksling	9
9. Kvalitetssikring av studiet	9
10. Emnebeskrivelser	10
10.1 Grunnstudier	10
RLE1001 Innføring i Bibelen (10 stp./ECTS)	10
RLE1007 Bibelfag (10 stp./ECTS)	13
BTM1002 Kirkehistorie og kirkekunnskap (10 stp/ECTS)	16
BTM1003 Kristen tro og etikk (10 stp./ECTS)	19
BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS)	22
PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse (10 stp./ECTS)	26
SJE1001 Innføring i sjelesorg (10 stp./ECTS)	29

10.2 Spesialisering i formidling og tjeneste/ledelse	32
SJE2002 Jeremia – til livshjelp og troshjelp (10 stp./ECTS).....	32
PT2003 Kristen formidling og opplæring (10 stp./ECTS)	35
PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis (10 stp./ECTS)	39
PT2005 Apologetikk (10 stp./ECTS)	42
PT2501 Kristen tjeneste og utrustning (10 stp./ECTS).....	45
PT2502 Kristent lederskap (10 stp./ECTS)	48
10.3 Valgfrie emner.....	51
TM1516 Internasjonalt internship (30 stp./ECTS)	51
TM1507 Youth Ministry (10 stp./ECTS)	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Øvrige valgfrie emner	57
Overgangsordninger	58

1. Innledning

1.1 Innledning

Studieplanen for Bachelor i teologi, formidling og ledelse tar utgangspunkt i følgende dokumenter: «Lov om universiteter og høyskoler», «Forskrift om grader og yrkesutdanninger», «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole».

Studietilbudet er godkjent av LOKUT 30.01.2019.

1.2 Grunnlag for oppnåelse av Bachelor i teologi, formidling og ledelse

Bachelor i teologi, formidling og ledelse oppnås på grunnlag av eksamener av 180 studiepoengs omfang og har en normert studietid på 3 år.

For å oppnå Bachelor i teologi, formidling og ledelse må graden inneholde følgende elementer:

- Grunnstudium med innføring i teologiens sentrale disipliner (70 stp.)
  - Kjerneemner på 1000-nivå og 1500-nivå som gir innføring i teologiens sentrale disipliner (minimum 5 stp. i henholdsvis bibelvitenskap, kirkehistorie, systematisk teologi, praktisk teologi og misjonsvitenskap).
- Spesialisering i formidling og ledelse (60 stp.). Studenten må ta følgende emner på fordypningsnivå (2000- og 2500-nivå):
  - Formidling:
    - 10 stp. PT2003 Kristen formidling og opplæring
    - 10 stp. PT2005 Apologetikk
    - 10 stp. SJE2002 Jeremia – til livshjelp og troshjelp
  - Ledelse
    - 10 stp. PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis
    - 10 stp. PT2501 Kristen tjeneste og utrustning
    - 10 stp. PT2502 Kristent lederskap
- Valgfrie emner innenfor gradens fagområde (50 stp.)

1.3 Gradsbetegnelse

Fullført studium gir graden Bachelor i teologi, formidling og ledelse.

2. Opptak

2.1 Opptak

Det er opptak til studiet i høstsemesteret. Søknad om opptak skjer gjennom Samordna Opptak. Ved søknad via Samordna opptak gjelder de nasjonalt fastsatte søknadsfristene.

2.2 Opptakskrav

Opptakskravet er enten generell studiekompetanse (GENS) eller realkompetanse etter gjeldende regler.

For nærmere bestemmelser om opptak og opptakskrav henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014) som er tilgjengelig på høgskolens hjemmesider.

2.3 Politiattest

Enkelte emner på dette studiet har obligatorisk praksis der du kan komme i kontakt med personer under 15 år. Hvilke emner det er snakk om, kommer fram av emnebeskrivelsen. I slike emner må du levere politiattest. Se høgskolens hjemmesider for mer informasjon om politiattest.

3. Studiets hovedmålsetting

3.1 Hovedmålsetting

Studiets hovedmålsetting er å utdanne og utruste til tjeneste og oppgaver innenfor kirke og kristent organisasjonsarbeid, både i Norge og i andre land.

3.2 Hva kvalifiserer studiet til?

Bachelor i teologi, formidling og ledelse er et utdanningstilbud som kvalifiserer til arbeid med formidling og undervisning i kirkesamfunn og kristne organisasjoner. Studiet er aktuelt for barne- og ungdomsarbeidere, trosopplærere, forkynnere, pastorer/forsamlingsledere. Studiet er også relevant for misjonærer og bibelskolelærere, samt frivillige menighetsarbeidere som ønsker mer kompetanse innenfor det teologiske fagområdet.

4. Kvalifikasjonsrammeverk for Bachelor i teologi, formidling og ledelse

En bachelorgrad ligger på nivå 6.2 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbyttet defineres i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studenten:		
Kunnskap:	Ferdigheter:	Generell kompetanse:
<ul style="list-style-type: none"> - har bred kunnskap om praktisk teologi som fag- og forskningsfelt, med vekt på formidling og ledelse - kan oppdatere sin kunnskap innenfor praktisk teologi, med vekt på formidling og ledelse - har god kunnskap om Bibelen - har kunnskap om kristendommens historie og den kristne kirkes tro og lære	<ul style="list-style-type: none"> - kan planlegge og gjennomføre en gudstjeneste - kan formidle bærekraftig kristen tro og lære gjennom forkynnelse og undervisning - kan tolke og anvende bibeltekster på en reflektert måte inn i dagens samfunnskontekst - kan reflektere over teologi og praksis i lys av egne erfaringer og relevant fagstoff - har evne til å møte mennesker med ulike livssynsmessige eller teologiske oppfatninger	<ul style="list-style-type: none"> - har evne til å arbeide alene og sammen med andre, i tråd med etiske krav og retningslinjer - kan delta i faglige samtaler innenfor fagfeltet praktisk teologi - kan bidra til utvikling av god praksis ut ifra faglige forutsetninger og innsikt i yrkesetiske problemstillinger - kan skrive fagoppgaver på høyere nivå innenfor rammen av 1. syklus

- med respekt og relevant kunnskap.
- behersker relevante faglige verktøy, teknikker og arbeidsformer og har nødvendig digital kompetanse

5. Studiets faglige profil

FIH har fastsatt følgende faglige organisering for sine bachelorprogrammer.

5.1 Studieåret

Studieåret er på 40 uker.

I studietilsynsforordningen stilles det krav til at et heltidsstudium skal ha et samlet arbeidsomfang på 1500-1800 timer per år for heltidsstudenter. FIH har i sine studieplaner forutsatt at det arbeides 266 timer per emne på 10 stp., det vil si et totalt arbeidsomfang på 1596 timer.

Læringsaktiviteter per emne fordeles mellom arbeid med læringsaktiviteter i form av forelesninger, praktiske øvelser og obligatorisk praksis (i de emnene dette gjelder), selvstudium i form av lesing av pensumlitteratur, og eksamensforberedelse i form av arbeid med emnets arbeidskrav og gjennomføring av eksamen.

Per emne kan fordelingen illustreres på følgende måte:

Læringsaktiviteter/praksis	62 timer
Selvstudium	130 timer
Eksamensforberedelse og gjennomføring	74 timer
Til sammen:	266 timer

5.2 Undervisningsspråk

Norsk. Enkelte emner og forelesninger kan gis på et annet nordisk språk eller engelsk.

5.3 Oppmøte og fravær

Det er i hvert emne angitt antall undervisningstimer. I emner med obligatorisk fremmøte skal ikke fraværet overstige 30 % i det enkelte emne. Fraværeregler i de enkelte emnene framgår av emnebeskrivelsen.

5.4 Arbeidskrav

Flere emner har et gitt antall arbeidskrav. Et arbeidskrav er ulike arbeider og krav som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen eller prøve og/eller få endelig karakter i et emne, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for endelig karakter i emnet. Se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav» for utfyllende informasjon. Dokumentet finner du på Høgskolens læringsplattform (*Canvas*).

5.5 Vurderingsformer

Vurderingsformen i det enkelte emnet oppgis i emnebeskrivelsen. Mange emner har arbeidskrav som må fullføres for å få sluttvurdering i emnet. Høgskolen benytter en gradert karakterskala fra A til F, der A er beste og E er dårligste ståkarakter. I enkelte emner benyttes Bestått/Ikke bestått. FIH har utviklet nivåspesifikke karakterbeskrivelser for institusjonen. Disse er tilgjengelige på høgskolens LMS for studenter og ansatte.

Noen emner er oppført med «Studiekrav som vurderingsform». I disse emnene er sluttvurderingen basert på at studiekravene er godkjente. Regler for antall forsøk per studiekrav står i emnebeskrivelsen. Klage på karakteren skal framsettes innen tre uker fra resultatet er publisert i Studentweb.

For emner med praksis er det utviklet en praksismanual, hvor relevante kriterier for evalueringen av praksisen angis.

For mer informasjon om vurderingsuttrykk og eksamen osv. henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole».

6. Pedagogisk profil

FIH har fastsatt følgende pedagogiske profil for sine bachelorprogrammer.

Innholdet i de forskjellige emnene formidles og bearbeides gjennom forelesninger, veiledning, lesing av litteratur, seminararbeid, gruppediskusjoner, ekskursjoner, arbeidskrav og endelig ved et avsluttende studentarbeid med påfølgende vurdering. Flere emner vil også ha ulike former for praksis.

Det forutsettes at studentene har tilgang til Internett. Siden studiet er emnebasert, kan studentene ta ulike deler og i ulikt tempo. En vesentlig del av kommunikasjonen mellom høgskolen/lærerne og studentene skjer via høgskolens læringsplattform (*Canvas*).

7. Studieprogrammets oppbygning

Studieprogrammet består av emner som til sammen utgjør 180 studiepoeng og deles inn i grunnstudium (70 stp.), spesialisering i formidling og tjeneste (60 stp.) og valgfrie emner (50 stp.).

7.1 Grunnstudium med innføring i kristen tro (70 stp.)

Grunnstudium er på 70 stp. og hvert emne som tilbys er på 10 stp.

Emne	Nivå	Studiepoeng
RLE1001 Innføring i Bibelen	1000	10
RLE1007 Bibelfag	1000	10
BTM1002 Kirkehistorie og kirkekunnskap	1000	10
BTM1003 Kristen tro, etikk og livstolkning	1000	10
BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap	1000	10
PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse	1500	10

SJE1001 Innføring i sjelesorg	1000	10
-------------------------------	------	----

7.2 Spesialisering i formidling og ledelse (60 stp.)

Spesialisering i formidling og tjeneste omfatter seks emner, hvert på 10 stp.

Emne	Nivå	Studiepoeng
PT2003 Kristen formidling og opplæring	2000	10
PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis	2000	10
PT2005 Apologetikk	2000	10
PT2501 Kristen tjeneste og utrustning	2500	10
PT2502 Kristent lederskap	2500	10
SJE2002 Jeremia – til livshjelp og troshjelp	2000	10

7.3 Valgfrie emner (50 stp.)

Den siste delen av bachelorgraden er valgfrie emner. Her kan studentene velge blant relevante emner innen teologi, misjon, kultur, formidling og sjelesorg.

Studenter som vil ha overgang til Master i teologi og misjon kan bruke de 50 stp. valgfrie emner til å ta de emnene som kreves for å komme inn på masterprogrammet (Ex.phil., Ex.fac. og nytestamentlig gresk).

7.4 Forslag til oppbygning

Høgskolen anbefaler følgende progresjon og oppbygning av studiet for studenter i ordinært studieløp:

1. studieår, høsten	RLE1001 Innføring i Bibelen (10 stp.)	BTM1002 Kirkehistorie og kirkekunnskap (10 stp.)	BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp.)
1. studieår, våren	PT2501 Kristen tjeneste og utrustning (10 stp.)	BTM1003 Kristen tro og etikk (10 stp.)	PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse (10 stp.)
2. studieår, høsten	PT2005 Apologetikk (10 stp.)	Valgfritt emne (10 stp.)	Valgfritt emne (10 stp.)
2. studieår, våren	RLE1007 Bibelfag (10 stp.)	PT2003 Kristen formidling og opplæring (10 stp.)	Valgfritt emne (10 stp.)

3. studieår, høsten	UTVEKSLING <i>eller</i> SJE1001 Innføring i sjelesorg (10 stp.)	UTVEKSLING <i>eller</i> Valgfritt emne (10 stp.)	UTVEKSLING <i>eller</i> Valgfritt emne (10 stp.)
3. studieår, våren	PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis (10 stp.)	PT2502 Kristent lederskap (10 stp.)	SJE2002 Jeremia – til livshjelp og troshjelp (10 stp.)

8. Internasjonalisering og utveksling

I norsk høyere utdanning legges det stor vekt på internasjonalisering, og det er et mål at utveksling skal være normalen. Høgskolen anbefaler at utvekslingen legges til ett av de tre siste semestrene. Dessuten anbefales det at studenten på forhånd søker om godkjenning for at emnene som er tenkt gjennomført kan innpasses i bachelorgraden.

Se høgskolens hjemmeside for mer informasjon om muligheter for utveksling.

9. Kvalitetssikring av studiet

Studiets kvalitet, innhold, gjennomføring og videreutvikling blir ivaretatt av høgskolens kvalitetssikringssystem. Studiekvaliteten og studieprogrammene evalueres etter fastsatte sykluser. Studentene involveres i dette og vil regelmessig bli bedt om å foreta evalueringer av enkeltemner. Dessuten evalueres den generelle studiekvaliteten gjennom en årlig studiekvalitetsundersøkelse. Resultatene og hovedfunnene ved både emneevalueringene og studiekvalitetsundersøkelsen blir behandlet i de aktuelle rådene innenfor kvalitetssikringssystemet.

For mer informasjon om høgskolens kvalitetssikringssystem henvises det til «Kvalitetssystem for Fjellhaug Internasjonale Høgskole» som er tilgjengelig i skolens LMS.

10. Emnebeskrivelser

10.1 Grunnstudier

RLE1001 Innføring i Bibelen (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1001
Emnenavn:	Innføring i Bibelen
Emnenavn nynorsk:	Innføring i Bibelen
Emnenavn engelsk:	Introduction to the Bible
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Førstelektor Knut Kåre Kirkholm
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot KRL101-101 5 stp. mot KRL101-103 10 stp. mot RLE1001N 10 stp. mot BTM1001
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det gamle testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike GT-bøkernes tilblivelse, litterære særtrekk og sentrale teologiske temaer
- gjøre rede for Israels historie fra tidlig kongetid til persisk tid og grunnleggende problemstillinger knyttet til denne periode i Israels historie
- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger ved Det nye testamentets tekstsjangre og skriftgrupper, og de ulike NT-bøkernes tilblivelse, litterære særtrekk og sentrale teologiske temaer
- gjøre godt rede for form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet. Følgende tekster skal gjennomgås med et sideblikk med misjonstankens gradvise gjennombrudd: Matteus 3,13-17; 5,1-20; 8,1-34; 9,35-11,1; 13,1-52; 15,21-28; 16,13-28, 21,1-11; 24,1-22; 28,16-20
- gjøre kort rede for Det nye testamentets tidshistorie
- gjøre rede for hovedtrekkene i og grunnleggende problemstillinger knyttet til GTs og NTs tekst- og kanonhistorie

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- presentere grunnleggende kunnskap om de ulike bøkens tilblivelse, form, innhold og betydning
- finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff om innføring i Bibelen og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en problemstilling
- finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff i relevante oppslagsverk, evangeliessynopse og kommentarlitteratur, og fremstille dette slik at det belyser en utvalgt tekst fra eller bibelteologisk problemstillinger med relevans for Matteusevangeliet

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i Bibelens tekstsjangre og skriftgrupper, samt de ulike bibelbøkens tilblivelse, oppbygning og innhold. Videre blir det gitt en grunnleggende innføring i Israels historie fra tidlig kongetid til eksilet og Det nye testamentets tidshistorie. Det gis også en innføring i form og innhold i utvalgte tekster fra Matteusevangeliet med et sideblikk på misjonstankens gradvise gjennombrudd. Det gis også en innføring i GTs og NTs tekst- og kanonhistorie.

Organisering og arbeidsmåter:

Undervisningen består av totalt 48 undervisningstimer og består hovedsakelig av forelesninger.

Vurdering og eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Det gamle testamente:

Hill, Andrew E. and John H. Walton (2009): *A Survey of the Old Testament*. 3rd edition.

Grand Rapids: Zondervan, ss. 21-30; 35-52; 57-72; 77-96; 101-120; 125-139; 163-176; 181-199; 205-212; 217-332; 257-274; 279-299; 309-324; 329-343; 357-369; 375-396; 401-416; 419-436; 441-450; 455-464; 481-497; 503-515; 519-529; 533-540; 567-577; 581-591; 605-614; 687-697.

Det nye testamente:

Kvalbein, Hans (1998): *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Bind I og II. Oslo: Luther forlag, ss. 102-108, 124-149, 212-233, 264-285, 11-33, 53-56, 63-79, 135-140, 198-207, 287-293.

Og enten:

Hvalvik, Reidar og Stordalen, Terje (1999): *Den store fortellingen*. Oslo: Det Norske

Bibelselskap, ss. 32-64 og 176-382.

eller:

Kjær, T. (2015). *Introduktion til Det Nye Testamente*. Kolon; ss. 7-245.

RLE1007 Bibelfag (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1007
Emnenavn:	Bibelfag
Emnenavn nynorsk:	Bibelfag
Emnenavn engelsk:	Biblical Studies
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Harald Aarbakke
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	RLE1001
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1007N 5 stp. mot KRL101-102 5 stp. mot KRL101-103
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for grunnleggende prinsipper i historisk-kritiske, litterære og kanoniske tilnærminger til bibeltekster
- gjøre rede for utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion, teodicé ut fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene.
- gjøre rede for misjonstankens basis og gjennombrudd i Apostlenes gjerninger
- gjøre rede for utvalgte paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettfærdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i Galaterbrevet, i lys av Paulus' misjonsvirksomhet

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- anvende et grunnleggende metodeskjema for tolkning av bibeltekster
- tolke et utvalg av tekster i oversettelse fra 1. Mosebok, Hosea og Klagesangene, Apostlenes Gjerninger og Galaterbrevet.
- reflektere over utvalgte gammeltestamentlige temaer som skapelse, utvelgelse, pakt og Sion som basis for Det nye testamentets misjonstanke
- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en tekst eller en problemstilling
- planlegge og gjennomføre undervisning om og i Bibelen i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i eksegetisk metode. Utvalgte tekster fra 1 Mosebok (1,1-3,24; 9,1-22; 11,27-13,2; 17,1-27; 22,1-19), Hosea (1,1-3,5; 4,1-19; 6,1-11; 8,1-14; 11,1-11; 13,4-14,10), Klagesangene (1,1-5,22), samt Apostlenes gjerninger (13,1-21,16) og Galaterbrevet (1,1- 6,18) skal i helhet tolkes ut fra sine historiske kontekster, med særlig vekt på å belyse tekstenes litterære og teologiske særpreg.

Med utgangspunkt i 1 Mosebok, Hosea og Klagesangene gis det også en grunnleggende innføring i sentrale GT-teologiske temaer som skapelse og utvelgelse, pakt, dom og gjenopprettelse, Sion og teodice. I den forbindelse gis det også en innføring i hvordan disse temaer danner grunnlag for NTs misjonstanke.

Med utgangspunkt i Apostlenes gjerninger legges det vekt på misjonstankens basis og gjennombrudd i den første kirke.

Med utgangspunkt i Galaterbrevet gis det en grunnleggende innføring i noen sentrale Paulinske temaer som apostolat, evangelium, forholdet mellom jøder og hedninger, rettferdiggjørelse ved tro, loven og det kristne livet i lys av Paulus' misjonsvirksomhet.

Organisering og arbeidsmåter:

Undervisningen består av til sammen 48 undervisningstimer. Det tilbys 24 undervisningstimer i Det gamle testamente og 24 timer i Det nye testamente.

For studenter som velger prosessorientert vurderingsform, tilbyr høghskolen fagspesifikk oppgaveveiledning som gir innføring i formelle krav til fagoppgaver (slik som oppgavens oppbygning, fotnoter og litteraturliste) og tips til skriveprosessen. Studenten skal underveis i undervisningen levere inn utkast til oppgaven sin på Canvas og få tilbakemelding av faglærer.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Vurdering og eksamen

Sluttvurdering i emnet er en hjemmeeksamen på 48 timer.

Arbeidskrav

For å kunne ta eksamen må følgende tre (3) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Få godkjent innsendingsoppgave 1, på cirka 500 ord.
- 2) Få godkjent innsendingsoppgave 2, på cirka 500 ord
- 3) Få godkjent innsendingsoppgave 3, på cirka 500 ord

Ved «ikke godkjent», se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav».

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Hjemmeeksamen	48	timer	Maks 4000 ord

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert skala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Det gamle testamente:

Arnold, Bill T. (2009). *Genesis* (The New Cambridge Bible Commentary). Cambridge: Cambridge University Press, ss. 1-19, 29-52, 54-75, 108-113, 126-138, 167-174, 200-210.

*Dearman, J. Andrew (2002): *Jeremiah/Lamentations* (The NIV Application Commentary). Grand Rapids: Zondervan, ss. 425-477.

*Garrett, Duane and House, Paul R. (2004): *Song of Songs/Lamentations* (Word Biblical Commentary 23B). Nashville: Thomas Nelson, ss. 316-329.

* Kartveit, Magnar (red). (2003): *Det gamle testamentet. Analyse av tekstar i utval.* 3. utg. Oslo: Det Norske Samlaget, ss. 17-22; 73-81; 88-114.

*Köstenberger, Andreas J. and O'Brien, Peter T. (2001): *Salvation to the Ends of the Earth. A Biblical Theology of Mission* (New Studies in Biblical Theology 11). Downers Grove, Illinois: IVP, ss. 25-53.

Smith, Gary V. (2001): *Hosea, Amos, Micah* (The NIV Application Commentary). Grand Rapids: Zondervan, ss. 21-39, 43-98, 130-145, 159-168, 183-201.

Det nye testamente:

Hvalvik, Reidar (1992 eller senere utg): *Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes Gjerninger.* Oslo: Credo Forlag, ss. 31-132.

Parsons, Mikeal C. *Acts*. Paideia Commentaries on The New Testament. Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2008, ss. 181-300.

og enten:

Oakes, Peter. *Galatians*. Paideia Commentaries on the New Testament. Grand Rapids: Baker Academic, 2015, ss 1-195.

eller:

Kjær, Torben. *Galaterbrevet. En Indledning og fortolkning.* Credokommentaren 29. Fredericia: Kolon, 2021.

BTM1002 Kirkehistorie og kirkekunnskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	BTM1002
Emnenavn:	Kirkehistorie og kirkekunnskap
Emnenavn nynorsk:	Kyrkjehistorie og kyrkjekunnskap
Emnenavn engelsk:	Introduction to Church History and Christian Denominations
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Undervisningssted:	Oslo
Emneansvarlig:	Professor Finn Aa. Rønne
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot KRL102 10 stp. mot RLE1002 og RLE1002N 10 stp. mot BMM1002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2023

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i kristendommens historie fra oldkirken og frem til i dag
- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i norsk kirkehistorie med særlig vekt på tiden etter 1800
- gjøre rede for historien, utbredelsen, organiseringen og det teologiske særpreget til den ortodokse kirken, den katolske kirke, de lutherske kirker, baptismen, metodismen og den pinsekarismatiske bevegelsen

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om kristendommens historie og ulike kirkesamfunn og fremstille dette på en respektfull og sakssvarende måte
- presentere ulike kirkesamfunns egenart og selvforståelse på en respektfull og sakssvarende måte

Emnets innhold:

Emnet er et innføringsstudium og gir et oversiktsbilde over de ulike epokene i kristendommens historie, med særlig vekt på oldkirken, reformasjonen og tiden etter 1800. Hvordan kristendommen utbredte seg geografisk og hvordan kirken har forholdt seg til samfunnet vil særlig vektlegges. Emnet

gir også en innføring i ulike kirkesamfunn som er fremtredende i det norske samfunnet. De ulike kirkesamfunnenes historie, utbredelse og teologiske egenart presenteres.

Emnet gir også en innføring i eget lands kirkehistorie fra kristningen og frem til i dag. I norsk kirkehistorie vektlegges særlig norsk kirkeliv i perioden fra 1850 og framover.

Organisering og arbeidsmåter:

Det tilbys 48 undervisningstimer i emnet fordelt på henholdsvis 24 timer i allmenn kirkehistorie, 12 timer i kirkekunnskap og 12 timer i eget lands kirkehistorie. Undervisningen gis hovedsakelig som forelesninger.

Vurdering og eksamen:

Arbeidskrav:

- delta på ekskursjonsdag hvor man besøker/får besøk fra menigheter tilhørende noen av de kirkesamfunnene som behandles i emnet.

Ved «ikke godkjent», se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav».

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Global kirkehistorie:

Berg, S. H. (2017). *Reformasjonen*. Samlaget, ss. 30-44, 53-76 og 94-111.

Hägg, Henny Fiskå (2004): *Oldkirken – kristendommen i Romerriket 30-395*. Fagbokforlaget, ss.9-108.

Furre, Berge (2007). *Røter, tistlar og blomar – kristendom i eit historisk riss*. Fagbokforlaget, ss. 33-70 og 97-131.

Norsk kirkehistorie:

Sødal H. K. (2021): *Norsk kristendomshistorie 1800-2020. Fra selvsagt tro til mangfold*. Cappelen Damm, ss. 14-241.

Kirkekunnskap:

Tjørhom, O. (red.) (2017). *Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkekunnskap*. Cappelen Damm Akademisk; ss. 13-32, 57-212, 233-250, 295-312.

Følgende pensumartikler kommer i kompendium:

Kompendium i global kirkehistorie:

*Astås, Reidar (1994): *Kirke i vekst og virke. Allmenn og norsk kirkehistorie*. Gyldendal Norsk Forlag, ss. 197-208.

- *Bach-Nielsen, Carsten og Schjørring, Jens Holger (2012): *Kirkens historie*. Bind 2. Hans Reitzels forlag, ss. 720-746.
- *Ellefsen, K. (2022). Historiske perspektiver på misjon, i: Nicolajsen, Jeppe Bach, Kari Storstein Haug, Frank-Ole Thoresen og Ingrid Eskilt (red.) (2022). *Missiologi. En innføring*. Cappelen Damm Akademisk, ss. 99-124.
- *Martling, C. H. (2009). *Från Alaska till Kap Horn. En amerikansk religionsgeografi*. Artos, ss. 48-74.
- *Oftestad, Bernt T. (1988). *Lære – tro – fornuft. Kirken i nytiden*. Tano, ss. 101-117 og 120-124.
- *Rasmussen, Tarald og Thomassen, Einar (2002): *Kristendommen. En historisk innføring*. Universitetsforlaget ss, 169-220.
- *Sahlberg, Carl-Eric (2021). *Allmän kirkehistoria. Från Jesus till kyrkan idag*. STH Academic, ss. 97-104, 213-223 og 271-278.
- *Skarsaune, Oskar (1987). *Fra Jerusalem til Rom og Bysants*. Tano Forlag, ss. 130-154.

Kompendium i norsk kirkehistorie:

- *Sødal, Helje Kringlebotn (2008). *Kristendom II. Tro og tradisjon*. Høyskoleforlaget, ss. 60—80, 112-133.
- *T Meistad T. (2000). «Reformasjonen, ortodoksien», i *Kristendommens historie, en innføring*. Høyskoleforlaget; ss. 288-295.

Kompendium med lesetekster:

- **De apostoliske fedre. I norsk oversettelse med innledning og noter*. 1984. Luther Forlag
De tolv apostlers lære (Didaché), et utvalg.
Ignatius-brevene, et utdrag.
- *Astås, Reidar (1968). *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie*. Fabritius & Sønners Forlag, ss. 27-30, 45-46, 54-55 og 64-66 og 84-87.
- **Salmebok for Den norske kirke*, 2013, Eide Forlag:
Den nikenske trosbekjennelse (ss. 1144-1145)
Den apostoliske trosbekjennelse (ss. 1143)
Martin Luthers Lille Katekisme (ss. 1265-1276)
- Følgende salmer er pensum:
Folkefrelsar
Nå fryd deg, kristne menighet

BTM1003 Kristen tro og etikk (10 stp./ECTS)

Emnekode:	BTM1003
Emnenavn:	Kristen tro og etikk
Emnenavn nynorsk:	Kristen tru og etikk
Emnenavn engelsk:	Christian Beliefs and Ethics
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Undervisningssted:	Oslo, Aarhus, København
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Arne Helge Teigen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	7 stp. mot KRL103 10 stp. mot RLE1003 og RLE1003N 10 stp. mot BMM1003
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Liste A
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedpunktene i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen
- forklare sammenhengen mellom hovedpunktene i den kristne tro
- gjøre rede for noen av de viktigste tolkningene av de sentrale punktene i den kristne tro, slik dette kommer til uttrykk i andre konfesjoner enn den lutherske
- gjøre rede for hovedtrekkene i kristen etikk og kunne drøfte forholdet mellom allmenn etikk og kristen etikk
- gjøre rede for det etiske materiale i Bibelen og drøfte hvordan dette kan anvendes i etisk argumentasjon

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- forklare og redegjøre for dogmatiske og kristen-etiske oppfatninger
- reflektere kritisk over egen forståelse av den kristne tro, fagets tematikk og utvikle sin kunnskap om kristen tro og livstolkning

Emnets innhold:

Emnet består av temaområdene kristen tros lære (dogmatikk) og kristen etikk og gir en første innføring i disse.

Troslæren sikter på å gi en helhetsinnføring i den kristne tro, med hovedvekt på den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen. I arbeidet med emnet skal du tilegne deg kunnskap om kristen

åpenbaringsforståelse, læren om Gud og frelsen, kirken og nådemidlene. Studiet sikter på å gi innsikt i forskjellige teologiske forklaringer på disse ulike temaene.

Videre gir emnet en innføring i kristen etikk. I dette arbeidet skal du tilegne deg kunnskap om det bibelske grunnlaget for etikken og kunne drøfte forholdet mellom kristen etikk og annen etikk. Det gis en innføring i det etiske materialet i Bibelen, og du skal kunne drøfte hvordan bibelmaterialet kan brukes i møte med aktuell problematikk som for eksempel miljøvern, bærekraft, menneskesyn, fordeling og ansvar for skaperverket. Det gis også en innføring i enkelte emner fra områdeetikken, der en drøfter mulige konsekvenser av bibelmaterialet og det kristne menneskesyn for livet i familie og samfunn.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer, fordelt på 24 undervisningstimer i troslære og 24 timer i kristen etikk.

Vurdering og eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Skoleeksamen	5	timer

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i høgskolens LMS. Det er merket med *.

Troslære:

Teigen, A. H. (2008). *Innføring i kristen tro*. FiH-forlaget.

eller

Skarsaune, O. (1997). *Troens ord: De tre oldkirkelige bekjennelsene*. Luther; ss. 36- 134.

Valen-Sendstad, A. (1997). *Kristen troslære*. Lohse.

Etikk:

FN-sambandet (2019, 15. januar). *Bærekraftig utvikling*.

<https://www.fn.no/tema/fattigdom/baerekraftig-utvikling>

Heiene, G., Thorbjørnsen, S. O. (2011). *Kristen etikk: En innføring*. Universitetsforlaget; ss. 13-232.

Jørgensen, J. A. (2017). Kirkerne og verdens fremtid. I M. S. Mogensen (Red.), *Godt nyt for verden: Kirkens mission og FN's verdensmål for en bæredygtig utvikling* (s. 43-46). Dansk Missionsråd. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymssion_32

Ravn-Pedersen, T. (2017). Sådan fik verden sin mest ambitiøse plan nogensinde. I M. S. Mogensen (Red.), *Godt nyt for verden. Kirkens mission og FN's verdensmål for en bæredygtig utvikling* (s. 15-22). Dansk Missionsråd. https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/nymssion_32

Stott, J. (2006). *Issues Facing Christians Today* (4th ed.). Zondervan Publishing House; ss. 23-70, 442-499.

Fra de lutherske bekjennelsesskriftene

Brunvoll, A. (1972). *Den norske kirkes bekjennelsesskrifter*. Lunde forlag.

eller:

* Mæland, J.-O. (Red.). (1985). *Konkordieboken: Den evangelisk-lutherske kirkes Bekjennelsesskrifter*. Lunde Forlag; ss. 15-59; 277-295.

eller:

Grane, L. (1976). *Den danske folkekirkes bekendelsesskrifter*. Det Danske Bibelselskab.

BTM1501 Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	BTM1501
Emnenavn:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn nynorsk:	Introduksjon til praktisk teologi og misjonsvitenskap
Emnenavn engelsk:	Introducing Practical Theology and Missiology
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Høstsemester
Undervisningssted:	Oslo, København
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Robert Lilleaasen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT1001 5 stp. mot BMM1004 5 stp. mot BM1001 5 stp. mot BMM1005
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2021

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for praktisk teologi og misjonsvitenskap som fagområder
- gjøre rede for sentrale elementer i den praktiske teologiske disipliner
- gjøre rede for forholdet mellom kristen tro, teologi og troens praktiske ytringer
- gjøre kort rede for ulike forståelser av misjonsbegrepet og missiologi som faglig disiplin
- gjøre rede for sentrale begreper, teorier og problemstillinger innenfor kulturstudier og kulturanalyse
- gjøre rede for forskjellige syn på kirkens og kristnes ansvar, muligheter og utfordringer i misjon
- gjøre rede for hvordan migrasjonstematikk påvirker kristen misjon

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- identifisere sentrale problemstillinger i praktisk teologi
- reflektere over relasjonen mellom kristen tro, akademisk teologi og kirkens praksiser
- identifisere og analysere teologi i ulike kristne praksiser

- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i spenningsfeltet kultur og misjon i diskusjoner, i egne fremstillinger og i eventuelt fremtidig arbeid i misjon og kirke
- identifisere, analysere og kritisk vurdere forhold og problemstillinger i tilknytning til kirkens og kristnes rolle, muligheter og utfordringer, i diskusjoner, i egne fremstillinger og eventuelt i fremtidig arbeid i misjon og kirke
- gjennomføre mindre empiriske undersøkelser

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i praktisk teologi og misjonsvitenskap, og fagenes sentrale problemstillinger og oppgaver. Introduksjonen i praktisk teologi tar sikte på å presentere forholdet mellom kristen tro og praksis, kirkens praksiser, og teologi som akademisk disiplin. Emnet vil også inneholde en grunnleggende introduksjon av den praktiske teologis sentrale disipliner: homiletikk, kirkelige handlinger, sjelesorg, liturgi, trosopplæring, ekklesiologi og diakoni.

Introduksjonen i misjonsvitenskap vil gi en innføring i missiologi som faglig disiplin. Det innebærer bl.a. å se nærmere på misjonsfagets plass, metoder og utvikling, og definisjon av misjonsbegrepet. Videre vil emnet gi en innføring i kulturforståelse og kulturanalyse. Emnet vil også gi et innblikk i kirkens og enkeltkristnes forhold til misjonens forkynnelse og diakoni, og misjonens forhold til migrasjonstematikk og misjon i det flerkulturelle og flerreligiøse landskapet i Norge/Danmark.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har 48 undervisningstimer. Det varierer mellom forelesninger, seminar, samtaler og drøftelser, og praktisk arbeid med observasjon og intervju. I seminar skal studentene alene eller i grupper presentere funn/dele erfaringer fra arbeidskrav.

Vurderingsform:

Det er seks (6) studiekraav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert studiekraav.

Studiekraav som vurderingsform:

1. Refleksjonsnotat Praktisk teologi 1. (500 ord)
2. Notat fra observasjon av praksis i en praktisk teologisk disiplin (gudstjeneste, hymnologi, Kirkelige handlinger, diakoni, trosopplæring, sjelesorg, og forkynnelse). (1000 ord)
3. Notat fra intervju med person som er involvert (deltager eller arrangør) i en praktisk teologisk disiplin. (1000 ord)
4. Refleksjonsnotat Misjonsvitenskap 1. (500 ord)
5. Notat fra observasjon i en migrantmenighet og beskrivelse av menighetens misjonstenkning. (1000 ord)
6. Notat fra intervju med en person som driver utadrettet arbeid blant migranter. (1000 ord)

Dersom et studiekraav ikke blir godkjent, får studenten ett (1) nytt forsøk per studiekraav.

Sluttvurdering

For å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent studiekravene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Pensumlitteratur: (800 sider)

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i høgskolens LMS. Det er merket med *.

Praktisk teologi:

- *Andersen, B. H. (2014). Lov og evangelium i forkyndelse for barn. I T. E. Hamre, E. Lundeby & A. Redse (Red.), *Barnetro og trosopplæring* (s. 169-182). Fagbokforlaget.
  - *Bergem, A. (2008). «Som epler av gull ...» *En bok om kristen sjelesorg. Bind I: Sjelesorgens prinsipielle grunnlag og egenart*. Oslo: Kolon forlag, ss. 92-116.
  - *Harbsmeier, E. & Iversen, H. R. (1995). *Praktisk teologi*. Forlaget Anis; ss. 292-342 og s. 427-445.
  - *Hegstad, H. (2002). Ekklesiologi mellom teori og praksis. I J.-O Henriksen, G. Heiene & S. O. Thorbjørnsen (Red.), *Teologi for kirken: Festskrift til professor dr.theol. Torleiv Austad på 65-årsdagen* (s. 171-180). Verbum.
  - *Hegstad, H. (2009). *Den virkelige kirke*. Tapir Akademisk Forlag; ss. 149-174.
  - *Iversen, H. R. (2018). *Ny Praktisk teologi: Kristendommen, den enkelte og kirken*. Eksistensen; ss. 307-348.
  - *Melangen, K. (2016). *Kunsten å være klar: En fagbok om undervisning i kirken*. Eide; ss. 49-62.
  - *Nordstoga, K. (2014). Musikk i gudstjenesten. I G. Hellemo (Red.), *Gudstjeneste på ny*. Universitetsforlaget; ss. 89-104.
  - *Skjevesland, O. (1999). *Invitasjon til praktisk teologi*. Luther Forlag; ss. 92-98.
- Ward, P. (2017). *Introducing Practical Theology*. Baker Academic; ss. 1-177.

Misjonsvitenskap:

- *Adeney, M. (2009). Is God Colorblind or Colorful? The Gospel, Globalization and Ethnicity. I R. D. Winter & S. C. Hawthorne (Eds.), *Perspectives on the World Christian Movement: A Reader* (4th ed.) (s. 415-422). William Carey Library.
- Austnaberg, H. (2007). Bruk av samfunnsvitenskapar som komplementære vitenskapar i missiologien. Muligheter og begrensning. I *Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap*, 61(1), 21–36.
<https://journals.mf.no/ntm/article/view/4157/3475>
- Dalsgaard, S. (2016). Modeller for menighet og mission blandt migranter i Danmark. *Ny Mission*, 31, 133–143. (tilgjengelig i Canvas)
- *Dowsett, R. (2016). Proclaim Christ until He Comes, in Word and Deed: World Evangelical Perspectives. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 61-71). Regnum Books International.
- Guder, D. L. (2004). Den missionale kirke efter kristenheden. *Ny Mission* 6, 8–23.
(tilgjengelig i Canvas)

- Johanson, A. M. S. (2019). Discipelskab, hverdagspraksis og hverdags-spiritualitet i en moderne verden. I *Ny Mission*, 37, 63–71. (tilgjengelig i Canvas)
- Johanson, A. M. S., Juel, N. I. Adelin Jørgensen, J. & Østerlund Nielsen, A. (2019). Transformerende discipelskab i en dansk folkekirkelig virkelighet. I *Ny Mission*, 37, 81–85. (tilgjengelig i Canvas)
- *Jørgensen, K. (2016). Biblical Perspectives on Kerygma and Diakonia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 7-18). Regnum Books International.
- *Kahl, W. (2014). Migrants as Instruments of Evangelization: In Early Christianity and in Contemporary Christianity. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 71-86). Regnum Books International.
- Kjær, B. (2011). Hjemmet - Discipelskabets Centrale Base. *Ny Mission*, 21, 77–84. (tilgjengelig i Canvas)
- Meneses, E. H. (2009). If You Belong to Christ: Ethnicity and the Global Church. I *Global Missiology* 6, 1-16. <http://ojs.globalmissiology.org/index.php/english/article/view/195/545>
- *Nemer, L. (2016). Evangelism and Social Responsibility: Perspectives from the History of Mission. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 19-30). Regnum Books International.
- Nicolajsen, Jeppe Bach, Kari Storstein Haug, Frank-Ole Thoresen og Ingrid Eskilt (red.) (2022). *Missiologi: En innføring*. Cappelen Damm Akademisk, ss. 21-29, 50-96, 175-185.
- Redse, A. (2017). NLMs prinsippdokument om diakoni: En presentasjon. I *Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap*, 71(4), 16–25. <https://journals.mf.no/ntm/article/view/4398/3713>
- Schackt, J. (2009). *Kulturteori. Innføring i et flerfaglig felt*. Fagbokforlaget; ss. 19-89.
- Schumacher W. W. (2016). Theology for Culture. Confrontation, Context, and Creation. *Concordia Journal*, 42(3), 211-222. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=rh&AN=ATLAn3939552&site=ehost-live>
- *Terfassa, D. O. (2016). Trends and Practices of Evangelism among Migrant Churches: Examples from the Ethiopian Diaspora in Scandinavia. I R. Dowsett, I. Phiri, D. Birdsall, D. O. Terfassa, H. Yung & K. Jørgensen, *Evangelism and Diakonia in Context* (s. 289-304). Regnum Books International.
- *Walls, A. F. (2014). Mission and Migration: The Diaspora Factor in Christian History. I C. H. Im & A. Yong, *Global Diaspora and Mission* (s. 19-37). Regnum Books International.

Metode:

- *Johannessen, A., Tufte, P.A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt Forlag AS; ss. 127-159.

PT1501 Bekjennelse og etterfølgelse (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT1501
Emnenavn:	Bekjennelse og etterfølgelse
Emnenavn nynorsk:	Vedkjenning og etterfølgjing
Emnenavn engelsk:	Confession and Discipleship
Studiepoeng:	10
Nivå:	1500 (obligatorisk)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Høgskolelektor Sven Morten Kjølleberg
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot TM1509 5 stp. mot TM1513 5 stp. mot BMM2002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2019

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for tilblivelsen til de tre oldkirkelige bekjennelsene
- gjøre rede for sentrale teologiske perspektiver i de tre oldkirkelige bekjennelsene
- gjøre rede for egenarten til den kristne kirke innenfor den romerske kultur i de første tre århundrene
- plassere og beskrive sine egne trosoppfatninger og praksis i et bredere perspektiv av kristen åndelighet.
- reflektere over hvordan Gud har virket i livet og gjennom ulike øvelser og/eller oppgaver få en dypere forståelse av hvordan tro og personlighet henger sammen

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- den apostoliske og nikenske trosbekjennelsen utenat
- bruke de oldkirkelige bekjennelsene i den kristne gudstjeneste
- ha forsterket refleksjon omkring egen kristen åndelighet gjennom aktiv deltagelse i klassisk kristent fromhetsliv.

Emnets innhold:

Emnet er todelt. I den første delen gis det et kirkehistorisk perspektiv med vekt på bekjennelser og etterfølgelse i Oldkirken. Det gis innføring i de tre oldkirkelige bekjennelsene, med særlig vekt på treenighetsteologi og kristologi. Dessuten trekkes liturgiske perspektiver inn.

Den andre delen av emnet gir en innføring i kristen åndelighet og søker å gi studentene redskaper til å vurdere og forstå ulike åndelige tradisjoner. I hovedsak legges det likevel opp til at studentene selv skal gjennomføre praktiske åndelige øvelser og kunne reflektere over erfaringene de gjør seg.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 48 undervisningstimer, fordelt på 24 timer undervisning i emnets første del og 24 timer i emnets andre del. Av de 24 timene brukes 12 til undervisning og 12 til arbeid i refleksjonsgrupper.

I tillegg til undervisningen, skal studentene i emnets andre del delta på retreat og selv aktivt delta i ulike åndelige øvelser. Dette skal føres i egen logg.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Vurderingsform:

Det er fire (4) studiekraav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert studiekraav.

Studiekraav som vurderingsform:

1. Få godkjent resitasjon av den apostoliske og nikenske trosbekjennelsen utenat for faglærer.
2. Få godkjent en oppgave over et oppgitt emne knyttet til arbeidet med bekjennelse og etterfølgelse i Oldkirken. Oppgaven skal være på 2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste).
3. Delta på retreat og få godkjent et refleksjonsnotat til faglærer i etterkant. Notatet skal være på 1000-1500 ord.
4. Gjennomføre og loggføre åndelige øvelser over et tidsrom på til sammen seks (6) uker. Loggen leveres til faglærer og brukes som utgangspunkt for arbeidet i refleksjonsgruppene.

Dersom et studiekraav ikke blir godkjent, får studenten ett (1) nytt forsøk per studiekraav. Dette gjelder ikke for kravene om deltakelse på retreat og gjennomføring av åndelige øvelser.

Sluttvurdering

Får å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent studiekraavene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Klage på karakteren skal framsettes innen tre uker fra resultatet er publisert i Studentweb.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Bekjennelse

Hurtado, Larry W. (2016): *Destroyer of the gods. Early Christian Distinctiveness in the Roman World*. Waco: Baylor University Press, ss. 15-189.

Norges kristne råd (2001): *Trosbekjennelsen i vår tid. En økumenisk kommentar til Den nikenske trosbekjennelse*. Utarbeidet av Norsk Teologisk Samtaleforum. Norges kristne råds skriftsserie – nr. 4. Oslo: Norges kristne råd, 2001. 36 sider.

Skarsaune, Oskar (1997): *Troens Ord. De tre oldkirkelige bekjennelsene*. Oslo: Luther forlag, ss. 11-269.

Etterfølgelse

McGrath, Alister (1999): *Christian Spirituality: An Introduction*. Oxford: Wiley-Blackwell, ss. 5-178.

SJE1001 Innføring i sjelesorg (10 stp./ECTS)

Emnekode:	SJE1001
Emnenavn:	Innføring i sjelesorg
Emnenavn engelsk:	Introduction to Christian Counselling
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Undervisningssted	Oslo
Emneansvarlig:	NN
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot PT1502 10 stp. mot TM1506 5 stp. mot BTM1502
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2023

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for utviklingstrekk i sjelesorgen som fagområde i det teologiske studiet
- gjøre rede for sjelesorgens basis, oppdrag og funksjon og drøfte hvilken betydning dette får for forståelsen av ulike sjelesorgfaglige retninger
- gjøre rede for egen tros- og livshistorie
- gjøre rede for sjelesorgens midler og verktøy
- gjøre rede for den sjelesørgeriske samtalsens forutsetninger og rammer

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over hvilken betydning sjelesørgerens tros- og livshistorie har for utøvelsen av sjelesorgsamtalen
- vurdere, drøfte og analysere utfordringer i den sjelesørgeriske samtalen

Emnets innhold:

Emnet gir en innføring i sjelesorgens egenart som en sentral kirkelig tjeneste. Sjelesorgens teologiske forankring vil bli vektlagt, sammen med kunnskap og metodiske elementer hentet fra psykologi og sosiologi. I undervisningen vil man også reflektere over forholdet mellom sjelesorg, terapi og veiledning.

Gjennom undervisning, gruppe- og egenarbeid, vil studenten øves i å reflektere over rollen som sjelesørger og hvordan man i sjelesorgen best kan møte mennesker som er i utfordrende situasjoner og gi hjelp til å utvikle seg. Dette arbeidet skjer i erkjennelse av at sjelesørgerens egen livs- og troshistorie påvirker både teologi, gudsforståelse og identitet.

I emnet gis det også en grunnleggende innføring i sjelesorgens midler, med særlig vekt på den sjelesørgeriske samtals forutsetninger og rammer.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet undervises samlingsbasert og går over ett semester. Fordelt på to til tre samlinger tilbys det 28 timer. Cirka 2/3 av timene er undervisningstimer og cirka 1/3 lærerstyrt refleksjon i grupper. Tema for de gruppeinndelte refleksjonstimerne er knyttet til undervisningen.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen under samlingene. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Vurdering og eksamen:

Det er tre (3) studiekraav i emnet. Disse må være godkjent for at emnet skal kunne bestås. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert studiekraav.

Løpende vurdering med studiekraav som vurderingsform:

Følgende studiekraav må være godkjent for at emnet skal kunne bestås:

1. Delta i troshistoriegrupper.
2. Utarbeide en oversikt over egen tros- og livshistorie på 1500 ord.
3. Få godkjent et notat på 2000 ord med drøfting av en konkret sjelesørgerisk case. Detaljer og faglige kraav til notatet oppgis av faglærer.

Dersom et studiekraav ikke blir godkjent, får studenten ett (1) nytt forsøk per studiekraav. Dette gjelder ikke for kraavet om deltakelse i troshistoriegrupper.

For å bestå emnet må studenten gjennomføre og bestå studiekraavene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Klage på karakteren skal framsettes innen tre uker fra resultatet er publisert i Studentweb.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium på emnets nettside.

Sjelesorg:

Andersen, L. (2015). *Kroppen og ånden: Sjelesorgens basis*. Kolon/Credo; ss. 19-88, 229-354.

Andersen, L. (2016) *Kroppen og ånden: Sjelesorgens samtale* ss. 9-214.

Austad, A. og Johannessen-Henry, C. T. (2020). Sjelesorg som flerfoldig og flerstemmig praksis. En porøs innsirkling av sjelesorgen med interkulturelt blikk. *Tidsskrift for praktisk teologi* 37(1), 67-77. <https://doi.org/10.48626/tpt.v37i1.5306>

Christoffersen, M. G. (2022). Sjælesorgstypologi i anvendelse. Et indblik i dansk sjælesorg over for kirkenysgerrige. *Tidsskrift for praktisk teologi* 39(2), 4-20.
<https://doi.org/10.48626/tpt.v39i2.5498>

Grevbo, T. J. S. (2018). *Sjælesorg i teori og praksis*. Luther; ss. 13-217, 269-465.

10.2 Spesialisering i formidling og tjeneste/ledelse

SJE2002 Jeremia – til livshjelp og troshjelp (10 stp./ECTS)

Emnekode:	SJE2002
Emnenavn:	Jeremia – til livshjelp og troshjelp
Emnenavn engelsk:	Jeremiah – For Help in Faith and Life
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Undervisningssted	Oslo
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Håkon S. Pedersen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	SJE1001
Studiepoengreduksjon:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2023

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre kort rede for Jeremiabokas innhold og historiske kontekst
- gjøre rede for og drøfte ulike måter å lese Jeremiaboka på fra ulike sjelesørgeriske perspektiv

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere kritisk over hvordan utvalgte tekster og Jeremiaboka som helhet kan fungere både som problem og ressurs i sjelesorgen

Emnets innhold:

Emnet består av tre hovedkomponenter. Først gis det en innføring i Jeremiabokas innhold og historiske kontekst. I kombinasjon med en innføring i diskusjonen om omfanget av hendelsene knyttet til Judas fall og eksil 587 f.Kr., inviterer emnet til å reflektere over konsekvensene hendelsene for dem som opplevde dem.

Denne refleksjonen danner overgang til neste hovedkomponent hvor det gis en innføring i hvordan Jeremiaboka kan leses fra et traume-perspektiv. Her inviterer emnet til å reflektere over hvordan Jeremiaboka kan fungere som en ressurs for livshjelp til traumatiserte.

Emnets tredje og siste komponent har en tydeligere teologisk profil og består av to delkomponenter. Først studeres Jeremiaboka med sikte på å identifisere ulike perspektiver på Guds rolle i lidelse.

Derneft gis det en kort innføring i Martin Luthers tale om «Den skjulte Gud» i Heidelbergtesene som så anføres som et teologisk perspektiv for lesningen av Jeremiaboka.

I forlengelsen av disse to delkomponentene inviterer emnet til å reflektere over Jeremiabokas potensial som både problem og ressurs til troshjelp.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet undervises samlingsbasert og går over ett semester. Fordelt på to til tre samlinger tilbys det 28 timer. Cirka 2/3 av timene er undervisningstimer og cirka 1/3 lærerstyrt refleksjon i grupper. Tema for de gruppeinndelte refleksjonstimerne er knyttet til undervisningen.

NB! Studenter som velger å ta emnet som enkeltemne eller la det inngå valgemne i et annet studietilbud ved FIH, kan få følgende tilbud som erstatning for timene viet til refleksjonsgrupper:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent to papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledningssamtale med faglærer.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen under samlingene. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

Vurderingsform:

Mappen og muntlig eksamen er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved starten av semesteret.

Vurderingsform	Varighet	Omfang/kommentar	Vekting
Mappe	Hele semesteret	3 oppgaver på 1200 ord hver	40 %
Muntlig eksamen	20 minutter	Digital eksamen	60 %

Det gis karakter på både mappen og den muntlige eksamenen. De to karakteren regnes sammen til én karakter hvor mappe teller 40 % og muntlig eksamen teller 60 %.

Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium på emnets nettside.

Primærlitteratur

Bibelen: Den Hellige Skrift. Det Norske Bibelselskap, 2011.

*Martin Luther (1979). Disputasjonen i Heidelberg. I Inge Lønning og Tarald Rasmussen (red.), *Martin*

Luther – Verker i utvalg. Bind 1 (s. 281-295). Gyldendal.

Sekundærlitteratur

*Andersen, Leif (2015). *Kroppen og Ånden 1: Sjelesorgens Basis*. Kolon, s. 19–88.

*Andersen, Leif (2022). *Gud, hvorfor sover du?* Lunde, s. 132–166.

*Halldorf, Peter (2019). *Fuglene synger ikke lenger: Profeten Jeremia i sin egen tid og vår tid*. Luther, s. 9–21, 45–46, 49–72, 275–302, 367–390.

*McConville, Gordon (2002). *Exploring the Old Testament: A Guide to the Prophets*. InterVarsity, p. 45–71.

O'Connor, Kathleen M. (2011). *Jeremiah: Pain and Promise*. Fortress. (192 sider)

*Stulman, Louis and Kim, Hyun Chul Paul (2010). *You Are My People: An Introduction to Prophetic Literature*. Abingdon, p. 113–128.

*Thompson, J. A. (1980). *The Book of Jeremiah*. NICOT. Eerdmans, p. 3–27.

PT2003 Kristen formidling og opplæring (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2003
Emnenavn:	Kristen formidling og opplæring
Emnenavn nynorsk:	Kristen formidling og opplæring
Emnenavn engelsk:	Christian Preaching and Teaching
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Førstelektor Knut Kåre Kirkholm
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot TM1503 2 stp. mot TM1505 3 stp. mot TM1517 10 stp. mot BMM2003 5 stp. mot BTM1502
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hva kristen forkynnelse og formidling er i spenningsfeltet mellom den aktuelle bibelske tekst og den aktuelle kontekst.
- analysere og drøfte de særlige utfordringer som de ulike kontekstene skaper: gudstjenesten i kirken, de forskjellige former for forkynnelse i kristne sammenhenger og den utadrettede formidlingen til mennesker som er preget av sekulære livssyn så vel som av andre religiøse livssyn
- arbeide med skriveteknikk og målgrupperettet kristen formidling gjennom både analog og digital tekst
- redegjøre for oppdragelse av barn og trosopplæring i Bibelen og kirkehistorien
- gjøre rede for hvordan trosopplæring kan ivaretas i norsk og dansk kirkeliv

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- drøfte og kritisk reflektere over kristen forkynnelse og formidling til ulike målgrupper
- være fortrolig med og kunne identifisere de særlige utfordringene ved forberedelsesfasen fra tekst til tilhører
- kunne forberede, gjennomføre og evaluere muntlig og skriftlig formidling
- anvende de oppnådde kunnskaper til å forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til kirkens trosopplæring

- foreta begrunnende valg av mål, innhold, metode for egen kristendomsformidling til barn og unge
- formidle kristen tro på en relevant og bærekraftig måte

Emnets innhold:

Emnets første del gir en grunnleggende innføring i hva kristen formidling i muntlig og skriftlig form er i et luthersk og nåtidig perspektiv. I undervisningen drøftes en rekke elementer ved forkynnelse og formidling: a) **tekstnærhet** i møte med de meget forskjelligartede bibelske tekster og temaer; b) **livsnærhet** – altså den (post)moderne tilhøreren med kristen eller sekulær bakgrunn, samt gudstjeneste, kirkeår og øvrig kontekst; c) **personlig profil og involvering** i budskapet og formidlerens egne styrker og svakheter; d) **den pedagogiske formen** ved muntlig og skriftlig formidling. Hensikten er at studentene settes i stand til å formidle det kristne budskapet på en relevant og bærekraftig måte.

Emnets andre del skal gi en innføring i og dypere forståelse av kirkens opplæringsansvar med vekt på pastoralteologiske refleksjoner, en systematisk-teologisk plassering av oppgaven og en tilnærming til en praktisk utforming av en kristen opplæring i hjem og menigheten.

Emnet er praktisk vinklet, slik at studentene selv tilrettelegger, fremfører og evaluerer en muntlig og en skriftlig formidling til en definert målgruppe.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har 30 undervisningstimer. Det varieres mellom forelesninger, samtaler og drøftelser og praktisk arbeid med forberedelse og framføring av muntlig og skriftlig formidling.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til to timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurdering og eksamen:

Det er fire (4) studiekraav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert studiekraav.

Studiekraav som vurderingsform:

- 1) Holde en muntlig formidling på 15-25 minutter over en bibeltekst eller tema til en definert målgruppe.

- 2) Holde en leilighetstale på 7-10 minutter knyttet til dåp, vielse, begravelse eller en tilsvarende anledning.
- 3) Være til stede ved og lytte til en preken og få godkjent en skriftlig prekenbeskrivelse basert på metoden til Jakobsen og Øierud. Omfanget av prekenbeskrivelsen skal være på 2000 ord.
- 4) Få godkjent en artikkel på 4000 anslag (inkludert mellomrom) om en bibelsk tekst eller emne til en definert målgruppe i et trykt eller digitalt medium:

Dersom et studiekraft ikke blir godkjent, får studenten ett (1) nytt forsøk per studiekraft.

Sluttvurdering

For å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent studiekraftene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Klage på karakteren skal framsettes innen tre uker fra resultatet er publisert i Studentweb.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Homiletikk:

Jakobsen, Rolv Nøtvik og Øierud, Gunnfrid Ljones (2009): *Prekenbeskrivelser*. Oslo: Høyskoleforlaget, ss. 11-110.

Andersen, Leif (2006): *Teksten og tiden. En midlertidig bog om forkyndelsen. Bind I*. Fredericia. Lohse forlag, ss. 129-286.

Enten:

Andersen, Leif (2006): *Teksten og Tiden. En midlertidig bog om forkyndelsen. Bind II*. Fredericia, Lohse Forlag, ss. 105-148, 155-226.

eller:

Keller, Timothy (2015): *Preaching. Communicating Faith in an Age of Skepticism*. New York: Viking, ss. 93-190.

Leilighetstaler og kirkelige handlinger:

Okkenhaug, B. og Skjevesland, O. (red.) (1997): *Våre tider i Guds hånd. Kirkens tjeneste ved dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd*. Oslo: Verbum forlag, ss. 75-84, 109-116, 158-164 og 209-223.

Eller:

Andersen, Børge Haahr (2005): *Evangeliet i livets overgange*. Hillerød: Logosmedia, ss. 46-153.

Skriftlig formidling

Calvert, Christine (2016): *Skriv så det selger*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 13-115.

Eller:

Koch, Christian og Tandrup, Birthe (2007): *Skriv i alle genrer*. København: Gyldendal, ss. 10-35; 136-144.

Bjerg, Kresten (2017): *Den digitale læsers hjerne*. København: Hans Reizels forlag, ss. 53-94.

Christiansen, Hans-Christian og Gitte Rose (red.) (2015). *Online Kommunikation - en introduktion*. København: Hans Reizels forlag 2015, ss. 186-222.

Trosopplæring:

Dahle, Margunn Serigstad (2017): «Worldview Formation and the Disney Universe: A Case-Study on Media Engagement in Youth Ministry», i *Journal of Youth and Theology*. Volume 16 (1) (s. 6080) (<https://doi.org/10.1163/24055093-01601005>). (20 s.)

Hallen, D. (2006). Trosopplæring i familiepedagogisk perspektiv: Hva kan kirken gjøre for å støtte foreldrene i oppdragsoppgaven? I T. S. Lannem & H. Stifoss-Hanssen (Red.): *Metode, mål og mening i den Norske kirkes trosopplæringsreform* (s. 43-55). Trondheim: Tapir. (12 s.)

Kirkerådet (2010): Gud gir – vi deler. Plan for trosopplæring i Den norske kirke. (65 s.). Kan også lastes ned fra hjemmesiden: https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styreskirken/planer-visjonsdokument-og-strategier/plan_trosopplaering_bokmaal.pdf

Redse, Arne (2011): *Trusopplæringspedagogikk. Opplæring og oppseding til Kristen tru og liv i heim, kyrkje og skule*. Oslo: Fjellhaug Skoler: Upublisert manus, ss. 1-129.

Eller

Kjær, Birgitte (2009). «Det gælder børnene», i *Troen, teksten og konteksten. Festskrift til Torben Kjær*. Hillerød: Logosmedia, ss. 41-74. (33 s.)

Pedersen, Carsten Hjort (2002): *Pædagogik i kristent perspektiv*. København: Credo, ss. 69-144. (76 s.)

PT2004 Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis (10 stp./ECTS)
--

Emnekode:	PT2004
Emnenavn:	Gudstjeneste- og menighetsledelse med praksis
Emnenavn nynorsk:	Gudstjeneste- og kyrkjelydsleiing med praksis
Emnenavn engelsk:	Worship and Church Ministry with Practical Training.
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Robert Lilleaasen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	5 stp. mot PT2001 10 stp. mot TM1504 10 stp. mot BMM2001
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Krav om politiattest:	Emnet har krav om politiattest. Se pkt. 2.3/2.4
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for ekklesiologiske tema som kirkens vesen og oppdrag
- gjøre rede for sentrale elementer i en pastoralidentitet og hva som særpreger ledelse i et menighetsfellesskap, deriblant konflikthåndtering, og ledelse av frivillige
- gjøre rede for sentrale element i gudstjenesten som dens bakgrunn og oppbygging, kirkeåret og sentrale kirkelige handlinger, hymnologi, og sang og musikk i gudstjenesten

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- anvende de oppnådde kunnskaper til å forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til kirkens vesen og oppdrag
- forholde seg til og diskutere problemstillinger knyttet til menighetsledelse, konflikthåndtering og ledelse av frivillige
- foreta begrunnende valg av mål, innhold og strategier for menighetsledelse
- ivareta administrative og kirkelige oppgaver i en kristen forsamling/menighet

Emnets innhold:

Emnet gir en innføring i sentrale temaer knyttet til menighetsbygging og menighetsliv og videre en veiledet menighetspraksis over fire arbeidsuker. Ekklesiologien vil først og fremst la læren om kirken komme til praktisk anvendelse med sikte på menighetsbygging. Den gir også grunnleggende kirkekunnskap.

Pastoralteologien gir en grunnleggende innføring i ulike menighetstjenesters innhold og egenart (selvforståelse, forståelsen av preste-/pastortjenesten i forhold til andre tjenester, ordinasjon og innvielse, og forholdet til de øvrige medarbeidere i forsamling/menighet). En vil også ta opp en menighetstjeners indre liv, d.e. kall, utrustning, bønn- og andaktsliv.

Liturgikken gir en grunnleggende innføring i kirkens kalender og gudstjenestes ordning. Andre ritualer og møteformer, slik vi møter det i kirke og bedehus i Norge og utlandet, vil også bli behandlet. Komponenten vil gi hjelp til å utvikle kreativitet og vurderingsevne rundt kristne ritualers form og funksjon i ulike kristne kontekster.

Emnets andre del er forberedelse til og gjennomføring av en fire arbeidsukers praksisperiode hvor studenten skal reflektere over problemstillinger han/hun møter og under veiledning gjøre erfaringer med å delta i og ta ansvar for ulike virksomhetsgreiner innen en forsamling/menighet, og sette seg inn i hvordan samarbeidet mellom ansatte innbyrdes og mellom ansatte og frivillige er lagt opp og hvilke utfordringer en møter.

Emnet i sin helhet har et luthersk utgangspunkt og en tverrkirkelig/økumenisk tilnærming.

Organisering og arbeidsmåter:

Det gis 20 undervisningstimer knyttet til ekklesiologiske og pastorale temaer. Denne undervisningen vil hovedsakelig bestå av forelesninger og samtaler. Videre skal studentene gjennomføre en fire arbeidsukers veiledet praksis i en menighet. Retningslinjer for gjennomføringen av menighetspraksis er nedfelt i en egen praksismanual for Fjellhaug Internasjonale Høgskole. Studenten har selv ansvar for å finne en menighet, men FIH har intensjonsavtale med enkelte NLM-forsamlinger som høgskolen kan sette studenten i kontakt med.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent fire papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret. Emnets tre delkomponenter (eklesiologi, pastoralteologi og liturgikk) må være dekket av de innleverte notatene.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er å levere en oppgave på 4000 ord, eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste. Oppgaven skal være med utgangspunkt i pensumlitteraturen og relatere seg til den gjennomførte praksisperioden.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere oppgaven må følgende to (2) arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring:

1. Utarbeide en individuell læringskontrakt og undertegne kontrakt for gjennomføring av praksis.
2. Gjennomføre en fire arbeidsukers praksisperiode under veiledning og i samsvar med de forutsetninger som er anført i praksismanualen.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Oppgave	1	semester	4000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Oppgaven vurderes til bestått/ikke bestått.

Ved «ikke bestått» får studenten anledning til å levere en omarbeidet versjon av oppgaven i perioden for ny/utsatt eksamen.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Holter, Stig Wernø (2022): *Kom tilbe med fryd*. Oslo: Eide forlag, s.15-154; 171-212; 331-354.

Nessan, Craig L. (2010) *Beyond Maintenance to Mission A Theology of the Congregation*. Minneapolis, Fortress Press, s.1-172.

Pritchard, John (2007): *The Life and Work of a Priest*. London: SPCK, s.1-160.

Skjevesland, Olav (1998): *Morgendagens Menighet*. Oslo: Verbum, s.22-48.

Stoltenberg, Sverre (2011): *Når fellesskapet belastes. Om medarbeiderkonflikter i menighet & forsamling*. Oslo: Luther Forlag AS, s.9-194.

PT2005 Apologetikk (10 stp./ECTS)

Emnekode:	PT2005
Emnenavn:	Apologetikk
Emnenavn nynorsk:	Apologetikk
Emnenavn engelsk:	Apologetics
Studiepoeng:	10
Nivå:	2000 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Uavklart
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	EX1001
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	Ingen
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for prinsipielle problemstillinger knyttet til apologetikkens vesen, oppgave og målsetning
- gjøre rede for grunnleggende argumentasjonsteori
- drøfte grunner og forklaringer på hvorfor apologetisk argumentasjon ikke når fram
- ha god oversikt over noen utvalgte apologetiske problemstillinger

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- presentere argumentasjon for den kristne tro og kunne reflektere kritisk over egen presentasjon og argumentasjon
- analysere og forholde seg kritisk til apologetiske argumenter og anvende disse i praksis
- vurdere argumenter og forklare hva som gjør dem gode eller dårlige
- reflektere over hvordan apologetikk kan fungere som et redskap i kristen forkynnelse og opplæring

Emnets innhold:

Arbeidet i dette emnet deles i tre. Den første delen gir en grunnleggende innføring apologetikkens vesen, oppgave og målsetning. Deretter, i den neste delen, skal det arbeides med kritisk tenkning og argumentasjon, hva som kjennetegner gode og dårlige argumenter. I den siste delen av emnet gis studentene frihet til å enten å fordype seg i ett bestemt apologetisk forfatterskap (f.eks. C. S. Lewis, Alister McGrath, John Lennox, William Lane Craig, Stefan Gustavsson o.a.) eller i ett eller flere spesifikke argumenter (gudsbeviser, mirakler, Jesu oppstandelse, lidelsens problem, forholdet mellom tro og vitenskap o.l.).

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet består av 24 undervisningstimer. Undervisningen gis primært som forelesninger, men seminar og gruppearbeid kan også være en del av arbeidet.

Som et arbeidskrav skal studentene i emnet delta ved Veritaskonferansen. Etter avtale med faglærer er det mulig å bytte ut Veritaskonferansen med en annen konferanse i apologetikk.

For studenter som velger prosessorientert vurderingsform, tilbyr høghskolen fagspesifikk oppgaveveiledning som gir innføring i formelle krav til fagoppgaver (slik som oppgavens oppbygning, fotnoter og litteraturliste) og tips til skriveprosessen. Studenten skal underveis i undervisningen levere inn utkast til oppgaven sin på Canvas og få tilbakemelding av faglærer.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurdering og eksamen:

Sluttvurdering i emnet er mappevurdering, der mappa skal inneholde to oppgaver, hver på 2000 ord (eksklusive forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste).

- Den første oppgaven er over et oppgitt emne knyttet til arbeidet med prinsippsspørsmål, kritisk tenkning og argumentasjon.
- Den andre oppgaven er en drøfting av et selvvalgt tema i tilknytning til den selvvalgte fordypningen i emnet. Temaet må være godkjent av faglærer.

Arbeidskrav

For å få adgang til å levere mappa, må følgende arbeidskrav være godkjent. Det er faglærer som nærmere fastsetter krav til innhold og tidsfrister for gjennomføring.

- 1) Delta ved Veritaskonferansen og skrive et refleksjonsnotat på 1000 ord. *

* Dersom studenten ikke har anledning til å delta på Veritaskonferansen, kan han/hun avtale tilsvarende læringsaktiviteter med faglærer.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Mappevurdering - Oppgave om prinsippspørsmål, kritisk tenkning og argumentasjon. - Oppgave om et selvvalgt tema i tilknytning til den selvvalgte fordypningen i emnet.	1	semester	Hver artikkel i mappa skal være på 2000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Sluttvurdering i emnet skjer på grunnlag av de to oppgavene i mappa og de teller like mye. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

For studenter ved norsk avdeling: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

McGrath, Alister (2012): *Mere Apologetics: How to Help Seekers and Skeptics Find Faith*. Grand Rapids, MI: Baker Books. (200 s.)

Enten:

Morrow, David (2017): *Giving Reasons: An Extremely Short Introduction to Critical Thinking*. Indianapolis, IN: Hackett Publishing. (82 s.)

eller:

Sen, Madhucchanda (2010): *An Introduction to Critical Thinking*. Delhi, Chennai, Chandigarh: Pearson. (125 s.)

Sire, James W (2006): *Why Good Arguments Often Fail: Making a more Persuasive Case for Christ*. Downers Grove, IL and Leicester, UK: IVP. (180 s.)

Weston, Anthony (2018): *A Rulebook for Arguments (5th Edition)*. Indianapolis, IN: Hackett Publishing Company. (100 s.)

Etter avtale med faglærer kan studenten selv velge 200 sider fordypning i ett bestemt apologetisk forfatterskap; eller én eller flere apologetiske problemstillinger.

PT2501 Kristen tjeneste og utrustning (10 stp./ECTS)

Emnekode	PT2501
Emnenavn	Kristen tjeneste og utrustning
Emnenavn nynorsk	Kristen teneste og utrusting
Emnenavn engelsk	Christian Ministry and Gifts
Studiepoeng	10
Nivå	2500 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester	Uregelmessig, spør studieadministrasjonen
Undervisningssted	Oslo
Politiattest	Ja
Emneansvarlig	Uavklart
Obligatorisk forkunnskaper	Ingen
Anbefalte forkunnskaper	PT1501
Tilbys som enkeltemne	Ja
Studiepoengreduksjon	Ingen
Hjelpemiddelste ved eksamen	Alle
Gjelder fra	1.august 2022

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale bibeltekster om kristen tjeneste og Åndens utrustning og gaver
- gjøre rede for ulike syn på nådegavene og nådegavenes plass og funksjon i kirken
- gjøre rede for grunnleggende teori innenfor den praksismodulen studenten velger

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over og drøfte utvalgte bibeltekster om kristen tjeneste og Åndens utrustning og gaver
- reflektere kritisk over hvordan personlighet og utrustning virker inn på hvordan man fungerer i ulike arbeidsgrener innenfor kristen virksomhet og tjeneste

Emnets innhold:

Emnet er delt i to hoveddeler. I den første delen arbeider studentene med nådegaver og personlig utrustning. Arbeidet med nådegaver tar utgangspunkt i utvalgte bibeltekster som skal eksegreses, men studenten skal også sette seg inn i hvordan nådegavenes forstås og brukes i forskjellige kristne sammenhenger/kirkesamfunn. I arbeidet med personlig utrustning, jobber man med personlighetstype og reflekterer over hvordan mennesker er utrustet med ulike evner og ferdigheter. I denne delen tar studentene også en personlighetstest som de relaterer til og drøfter i lys av egen tjeneste og praksis.

I emnets andre del skal studenten velge et praksisfelt og gjennomføre tre arbeidsuker veiledet praksis i løpet av semesteret. Praksisen innebærer både observasjon og deltakelse. Eksempler på praksisområder kan være:

- Storbypraksis (diakonale tjenester, gateevangelisering e.l.)
- Forkynner
- Undervisning ved en bibelskole
- Barne- og ungdomsarbeid (leir, barnelag, søndagsskole e.l.)
- Sang- og musikkpraksis (kor, lovsangsledelse e.l.)

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet består av 20 undervisningstimer. Undervisningen gis primært som forelesninger, men seminar og gruppearbeid kan også være en del av arbeidet.

Emnets praksisdeler består av tre arbeidsuker veiledet praksis innenfor det praksisfeltet studenten velger. Retningslinjer for gjennomføringen av menighetspraksis er nedfelt i en egen praksismanual for Fjellhaug Internasjonale Høgskole. Studentene velger praksissted selv.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurderingsform:

Det er fire (4) studiekraav i emnet. Disse må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i hvert studiekraav.

Løpende vurdering med studiekraav som vurderingsform:

1. Få godkjent en oppgave over en av bibeltekstene som behandles i emnet. Oppgaven skal være på 2000 ord (+/- 10 %), eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste.
2. Utarbeide en individuell læringskontrakt og undertegne kontrakt for gjennomføring av praksis.
3. Gjennomføre tre arbeidsuker praksis under veiledning og i samsvar med de forutsetninger som er anført i praksismanualen.
4. Få godkjent et refleksjonsnotat i etterkant av praksisperioden. Notatet skrives etter en fastlagt mal og skal være på 2000 ord (+/- 10 %), eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste.

Dersom et studiekraft ikke blir godkjent, får studenten ett (1) nytt forsøk per studiekraft. Dette gjelder ikke gjennomføringen av de tre arbeidsukene praksis.

Sluttvurdering

For å bestå emnet må studenten gjennomføre og få godkjent studiekraftene beskrevet over. Emnet vurderes til bestått/ ikke bestått.

Klage på karakteren skal framsettes innen tre uker fra resultatet er publisert i Studentweb.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Bibeltekster som skal studeres: 1 Korinterbrev 12 og 14; 1 Peters brev 4.

Engelsviken, T. (1985). *Tent for å tjene: Nådegavene og tjenestene i menigheten*. Norsk Luthersk Forlag A/S. **(NB! Boken er tilgjengelig på nasjonalbibliotekets hjemmesider, www.nb.no)**

Pensum fra relevante bibelkommentarer. (ca. 30-50 sider)

Sharp, D. (1992). *Personlighetstyper. C. G. Jungs typologi*. Forlaget Paul Moxnes. **(NB! Boken er tilgjengelig på nasjonalbibliotekets hjemmesider, www.nb.no)**

PT2502 Kristent lederskap (10 stp./ECTS)

Emnekode	PT2502
Emnenavn	Kristent lederskap
Emnenavn nynorsk	Kristent leiarskap
Emnenavn engelsk	Christian Leadership
Studiepoeng	10
Nivå	2500 (Fordypningsnivå)
Undervisningssemester	Uregelmessig, spør studieadministrasjonen
Undervisningssted	København, Oslo
Emneansvarlig	Høgskolelektor Henrik Nymann Eriksen
Obligatorisk forkunnskaper	Ingen
Anbefalte forkunnskaper	BTM1501, PT1502
Tilbys som enkeltemne	Ja
Studiepoengreduksjon	Ingen
Hjelpemiddeliste ved eksamen	N/A
Gjelder fra	1. januar 2023

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for forskjellige tilganger til ledelse
- gjøre rede for bibelske aspekter ved ledelse
- gjøre rede for forskjellige aspekter ved lederens etos og selvledelse som har betydning for kristent lederskap
- ha forståelse for lederens grunnleggende oppgaver
- gjøre rede for lederskapets vilkår, inkludert forvaltning av makt
- gjøre rede for noen ledelsesverktøy

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over ledelse av seg selv
- reflektere over egen utøvelse av ledelse og forholdet mellom etikk, verdier og ledelse
- planlegge og utføre konkret lederskap i en mindre kristen organisasjon
- reflektere over møtet mellom allmenn ledelsestenkning og teologiske aspekter ved ledelse
- presentere en problemstilling knyttet til lederskap og forholde seg reflekterende til den ut fra allmenn ledelsestenkning, bibelske prinsipper og konkrete ledelsesverktøy

Emnets innhold:

Overordnet behandles ledelse ut fra sin kirkelige relevans og de særlige bibelske og teologiske bidrag til ledelsestenkingen. Forskjellige tilganger til ledelse presenteres og settes i forhold til kristne perspektiver på ledelse. Emnet behandles i tre deler. Første del handler om hva ledelse er og hvorfor det kan ha betydning. Annen del handler om lederens personlige karakter og etos, lederen som

rollemodell, samt selvledelse i både allment og teologisk perspektiv. Tredje del handler om lederens oppgaver og funksjon. Deltemaer rommer en rekke emner som for eksempel lederstil, motivasjon, visjon og strategi, situasjonsbestemt ledelse, ledelse i team, makt og ledelse, krisehåndtering, lederkommunikasjon og utvikling av kommende ledere.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet består av totalt 40 undervisningstimer. Undervisningen gis som forelesninger, seminar med for eksempel praktiske øvelser, kollokviearbeid og presentasjoner.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

1. Delta i den obligatoriske undervisningen. Fraværet skal ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurderingsform:

I tillegg til sluttvurdering er det ett (1) arbeidskrav i emnet. Dette må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i arbeidskravet.

Arbeidskrav

1. Gjennomføre og få godkjent en presentasjon av et aktuelt tema innenfor ledelse.

Ved «ikke godkjent», se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav» i Canvas.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Hjemmeoppgave	1	semester	3000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)

Ved karakterfastsettelse benyttes bestått/ikke bestått.

Ved «ikke bestått» avlegges en fem-timers skriftlig skoleeksamen i perioden for ny/utsatt eksamen.

Pensumlitteratur:

For studenter i Oslo: Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Brunstad, P. O. (2012): *Klogt lederskab*. Klim; s. 15-189.

- Christensen, S. & Daugaard Jensen, P.E. (2013). *Kontrol i det stille. Om magt og ledelse*. Samfundslitteratur; s. 11-26.
- Covey, Steven (1999). *Syv gode vaner*. Schultz; s. 7-61 og 297-334.
- Eriksen, H.N & S. Madsen (2003). *At lede mennesker. Om kristent lederskab*. Credo; s. 6-189.
- Hein, H. (2013). *Primadonnaledelse*. Gyldendal Buisness; s. 24-62.
- Jacobsen, E. (2002). *Tillidsskabende ledelse*. Lohse; s.9-26, 191-216.
- Jørgensen, K. (1991). *Visjon og hverdag. Lederskap i misjon og menighet*. Verbum; s.6-132.
- Malm, M. (2019). *Fri til at tjene: Lederskab i Jesu fodspor*. Boedal; s. 13-108.
- Schützsack Holm, I. (2010). *Anerkendelse i ledelse*. Hans Reizels Forlag; s. 50-107.

10.3 Valgfrie emner

TM1516 Internasjonalt internship (30 stp./ECTS)

Emnekode:	TM1516
Emnenavn:	Internasjonalt internship
Emnenavn nynorsk:	Internasjonalt internship
Emnenavn engelsk:	Internship abroad
Studiepoeng:	30
Nivå:	1500 (Valgemne)
Undervisningssemester:	Uregelmessig, spør studieadministrasjonen
Undervisningssted:	Oslo og København
Emneansvarlig:	Undervisningsleder i samarbeid med avtalepartnere
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	Ingen
Krav om politiattest:	Emnet har krav om politiattest. Se studieplanen.
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Gjelder fra:	1. januar 2019

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten:

- ha kunnskap om nyere historie, kultur, samfunnsforhold og religion i et valgt land
- ha kunnskap om ulike oppgaver, tjenester og aktører i menigheten eller lokalsamfunnet der en har internship
- ha kunnskap om lokalt menighetsarbeid og kirkeliv i vertskulturen
- ha kunnskap om sammenhengen mellom teologistudiet og arbeidsliv
- ha interkulturell kompetanse

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- reflektere over egen yrkesutøvelse generelt
- reflektere over egen yrkesutøvelse i en annen kulturell kontekst enn den norske
- reflektere over samspillet av ulike oppgaver, tjenester og roller i den menigheten eller det lokalsamfunnet der en har internship
- ha forbedrede ferdigheter i annet språk og kultur enn norsk

Emnets innhold:

Emnet legger til rette for et møte med en konkret kirkelig og kulturell kontekst, både for å observere og til en viss grad for å delta i dette. Emnet inkluderer en ti ukers plassering på arbeidsplass hos en partnerorganisasjon, enten i menighetsarbeid eller i bistand eller annet lokalt forankret arbeid. Som forberedelse skal studenten tilegne seg grunnleggende kunnskap om historie, kultur, religion og samfunnsforhold i det aktuelle landet. Gjennom deltakelse i daglig arbeid vil studentene gjøre erfaringer med å anvende, utdype og reflektere over tilegnet kunnskap.

Organisering og undervisning:

Den største delen av emnet gjennomføres som en ti ukers arbeidsplassering og skjer i et samarbeid mellom Fjellhaug Internasjonale Høgskole og en partnerorganisasjon.

Søknaden må inneholde en begrunnelse for hvorfor du ønsker å gjennomføre et internship, hvilken avtale du ønsker å benytte deg av og hvordan du mener du kan bidra til og lære fra partnerorganisasjonen der du ønsker arbeidsplassering.

På bakgrunn av tildelt arbeidsplass oppnevner undervisningsleder en faglærer som gir inntil 3 timer veiledning i valg av pensumlitteratur. Pensumlitteraturen skal være på 1000 sider. Retningslinjer for gjennomføringen av internskapet er nedfelt i en egen praksismanual for Fjellhaug Internasjonale Høgskole. Studenten kan også be om to timers veiledning etter gjennomført praksisopphold, både for å skrive sluttrapport/evaluering og for å bearbeide inntrykk fra praksisen. I tillegg vil FIH så sant mulig også ha en kontaktperson og/eller en veileder i landet der internskapet utføres.

Vurdering og eksamen:

Emnet vurderes til bestått/ikke bestått.

For å bestå emnet må følgende studiekraav være vurdert til godkjent:

1. Signere læringskontrakt med studieadministrasjonen senest to uker før utreise.
2. Få godkjent en pensumliste i tilknytning til vertskulturen som dekker 1000 sider.
3. Få godkjent en oppsummering av pensum som godkjennes av faglærer. Denne skal være på 800-1000 ord.
4. Gjennomføre ti ukers praksis hos vertsorganisasjon i samsvar med de forutsetninger som er anført i praksismanualen.
5. Levere og få godkjent følgende:
  - a. Midtveisrapport (500-1000 ord) etter fem uker
6. Få godkjent en avsluttende muntlig prøve som vurderes av faglærer og, om mulig, lokal veileder.

Pensumlitteratur:

Studenten velger inntil 1000 sider selvvalgt pensum som godkjennes av faglærer.

TM1507 Youth Ministry (10 stp/ECTS)

Emnekode:	TM1507
Emnenavn:	Youth Ministry
Emnenavn nynorsk:	Youth Ministry
Emnenavn engelsk:	Youth Ministry
Studiepoeng:	10
Nivå:	1500 (Valgemne)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Undervisningsleder
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	Ingen
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	N/A
Krav om politiattest:	Emnet har krav om politiattest. Se pkt. 2.3/ 2.4
Gjelder fra:	1. januar 2024

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale kjennetegn på dagens ungdomskultur
- gjøre rede for nyere tenkning rundt kristent ungdomsarbeid med vekt på oppgjøret med et program- og aktivitetsorientert arbeid og fornyet fokus på relasjonsbygging, trospraksiser, disippelgjøring og misjon lokalt og globalt
- kjenne til ulike synspunkter på forholdet mellom hovedforsamlingen og ungdomsarbeidet
- gjøre rede for aktuelle problemstillinger knyttet til formidling av det kristne budskapet til ungdom
- kjenne til aktuelle verktøy i ungdomsarbeidet

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- analysere og drøfte hvilken betydning samtidens ungdomskultur får for formidling til unge og utforming av ungdomsarbeidet
- drøfte og kritisk reflektere over ulike modeller for kristent ungdomsarbeid
- reflektere rundt lederrollen i kristent ungdomsarbeid
- gjøre seg nytte av ulike verktøy i ungdomsarbeidet

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i kristent ungdomsarbeid i dag. I undervisningen vil en se nærmere på hva som kjennetegner dagens ungdom ved hjelp av ungdomssosiologi og ungdomspsykologi. Med bakgrunn i denne konteksten og aktuell metodikk har emnet som mål å gi ferdigheter til å formidle det kristne budskapet til ungdom og bygge og lede kristent ungdomsarbeid i dag. Emnet vil drøfte hvilke homiletiske, sjelesørgeriske og diakonale utfordringer den aktuelle ungdomskulturen gir, behovet for en helhetlig ekklesiologi i ungdomsarbeidet og hvilke fokusområder og modeller som særlig er aktuelle i samtiden.

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet har til sammen 26 undervisningstimer som tilbys over to samlinger. Den første samlingen er enten fysisk eller digital, mens den andre samlingen er med fysisk oppmøte.

Undervisningen foregår som forelesning, men under samlingen vil det normalt settes av 1-2 timer til praktisk øvelse (for eksempel planlegge et ungdomsmøte). Parallelt med undervisningen vil studentene delta i en langsgående praksis gjennom observasjon og aktiv deltakelse. Praksisen omfatter til sammen 40 timer punktpraksis. Retningslinjer for gjennomføringen av praksis er nedfelt i en egen praksismanual for Fjellhaug Internasjonale Høgskole.

Oppmøte og fravær

For å kunne få sluttvurdering i emnet må studenten ha fullført følgende krav til oppmøte:

2. Delta på de to obligatoriske undervisningssamlingene. Fraværet skal totalt ikke overstige 30 % (jf. kapittel 5.3). *

Studenter som ikke oppfyller frammøtekravet, må ta emnet på nytt neste gang det tilbys.

* Se «[Fraværsreglement for Fjellhaug Internasjonale Høgskole](#)» i Canvas.

NB! Dersom det ikke melder seg nok studenter til at det kan gjennomføres undervisning i emnet, kan frammøtekravet erstattes av følgende:

- a) Studenten leverer inn og får godkjent tre papers a 500 ord til faglærer i løpet av semesteret.
- b) Studenten møter til tre timers (én time er 45 minutter) veiledning fra faglærer.

Vurdering og eksamen:

I tillegg til sluttvurdering er det ett (1) arbeidskrav i emnet. Dette må være godkjent for at det skal gis sluttvurdering i emnet. Det er faglærere i samarbeid med emneansvarlig som for hvert semester bestemmer innholdet i arbeidskravet.

Arbeidskrav

1. Gjennomføre praksis og levere en refleksjonsoppgave på 1000 ord i tilknytning til den langsgående praksisen. Praksis og refleksjonsoppgave vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Ved «ikke godkjent», se dokumentet «Retningslinjer for behandling av arbeidskrav» i Canvas.

Sluttvurdering

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
----------------	----------	---------------	--------

Hjemmeoppgave	1	semester	3000 ord (eksklusiv forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste)
----------------------	---	----------	--

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av den skriftlige oppgaven. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert skalkala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Deler av pensum er tilgjengelig i kompendium i Canvas. Det er merket med *.

Ungdomskultur:

- *Botvar, P.-K. & Trysnes, I. (2017). Jeg kaller det Stine-tro. I I. M. Høeg (Red.), *Religion og ungdom* (s. 136–156). Universitetsforlaget.
- Graff-Kallevåg, K. & Kaufman, T. S. (2021). Synd og skam i autentisitetens tidsalder. *Kirke og Kultur*, 126(3), 262–278. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-3002-2021-03-08>
- *Grube, K. og Østergaard, S. (2010). *Aktiviteter tiltrækker Relationer fastholder Måske*. Ungdomsanalyse.nu, ss. 57-62; 167-173.
- *Høeg, I. M. (2017). Innledning. I I. M. Høeg (Red.), *Religion og ungdom* (s. 9–32). Universitetsforlaget.
- Meier, J. (2022). Et senmoderne overjeg? *Nordisk tidsskrift for ungdomsforskning*, 3(2), 136–153. <https://doi.org/10.18261/ntu.3.2.1>
- Meier, J. & Nielsen, K. (2023). Individualiseringens janushoved. *Nordisk tidsskrift for ungdomsforskning*, 4(1), 1–15. <https://doi.org/10.18261/ntu.4.1.3>
- Zeiffert, Roald. (2024). Bible Reading Habits and Meaning in Life. A Study of Young Evangelicals in Norway. *Journal of European Baptist Studies*. (publiseres i 2024)

Ungdomsteologi:

- Austnaberg, Hans; Mæland, Bård (red.) (2009): *Grensesprengende. Om forkynnelse for ungdom 15-18 år*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag, ss. 227-243; 257-274.
- Barsnes, Hilde; Hegertun, Andreas; Holte, Margit Lovise; Tveitereid, Knut; Weider, Einar (2004) *Vil du meg noe? Forkynnelse for ungdom*. Oslo: IKO-forlaget ss. 90-94
- Bjørndal, Maria: «Misjonalt ungdomsarbeid: Tenåringers etterfølgelse og utsendelse» i: Holmqvist, Morten (red.) (2007): *Jeg tror jeg er lykkelig – ung tro og hverdag*. Oslo: Kloster forlag, ss. 134-145.
- Bjørndal, Maria (2007): «Misjonalt ungdomsarbeid i Norge – ansatser til en skisse» (5 s) i: *Norsk tidsskrift for misjon* (2005). Årgang 59, ss. 199-207. <https://journals.mf.no/ntm/article/view/4123>
- *Clark, Chap (2004): *Hurt – inside the world of today's teenagers*. Grand Rapid: Baker Academic s. 188-190.
- *Dean, Kenda Creasy; Clark, Chap; Rahn, Dave (2001): *Starting right: Thinking theologically about youth ministry*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, ss. 91-101; 109-124; 141-153.
- Dean, Kenda Creasy; Foster, Ron (1998): *The Godbearing Life: The Art of Soul-Tending for youth ministry*. Nashville: The Upper Room, ss. 9-39.
- Gautestad, Harald og Tveitereid, Knut: "Den bortkomne Faderen" (upublisert artikkel)

- *Lawrence, Rick (2006): *Youth ministry in the 21st century – the encyclopedia of practical Ideas*. Loveland: Group Publishing, ss. 175-183.
- Norheim, Bård Eirik Hallesby (2008): *Kan tru praktiserast? Teologi for kristent ungdomsarbeid*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, ss. 11-33; 56-60; 71-77; 80-87; 91-94; 97-100.
- Repstad, P. (2020). *Religiøse trender i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 125-147.
- Tveitereid, Knut (2003): «De gode vanene – eller en artikkel om hvorfor jeg er sterk tilhenger av konseptet «ungdomsmenighet»». i: *Reflektorium – Nordisk, tidsskrift for ungdomsstudier og religionspædagogik nr. 2/2003*. Fredriksberg: CUR ss. 49-58.
- Ward, Pete (1999): *God at the mall: Youth ministry that meet kids where they are at*. Peabody: Hendrickson Publishers ss. 7-32; 52-79.
- Østergaard, Søren «Ungdomsmenighed» i: *Reflektorium – Nordisk tidsskrift for ungdomsstudier og religionspædagogik nr. 2/2003*. Fredriksberg. CUR, ss. 4-7

Formidling til ungdom:

- *Andersen, Leif: *Teksten og tiden. En midlertidig bog om forkynnelsen*. Bind I. Fredericia: Lohse forlag, ss. 238-247.
- Austnaberg, Hans og Mæland, Bård (red.) (2009): *Grensesprengende. Om forkynnelse for ungdom 15-18 år*. Trondheim: Tapir akademisk forlag, ss. 33-47, 73-95
- Norheim, B. E. H. (2014). Kva skal dagens unge med ein "venn som har gitt sitt liv"? Evangeliefremidling til unge i lys av Jesu vennskap som asymmetrisk og autentisk. *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 31(1), 16–26. <https://doi.org/10.48626/tpt.v31i1.5148>
- Barsnes, Hilde; Hegertun, Andreas; Holte, Margit Lovise; Tveitereid, Knut; Weider, Einar (2004) *Vil du meg noe? Forkynnelse for ungdom*. Oslo: IKO-forlaget ss. 39-42; 56-62; 64-81; 98-103; 111-132.

Ungdomsarbeideren som person og leder:

- Fields, Doug (2002): *Your first two years in youth ministry – a personal and practical guide to starting right*. Grand Rapids: Zondervan, ss. 13-60; 81-100.
- Hegerstrøm, Geir: «På hellig grunn – forkynnerens gudsbilde og menneskesyn» i Barsnes, Hilde; Hegertun, Andreas; Holte, Margit Lovise; Tveitereid, Knut; Weider, Einar (2004) *Vil du meg noe? Forkynnelse for ungdom*. Oslo: IKO-forlaget, ss. 14-18.
- Norheim, B. E. H. & Tveitereid, K. (2020). Ildsjeler og ildsteder: En etnografisk studie av ledelsesdynamikker i vitale ungdomsarbeid i Den norske kirke. *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 37(2), 6–21. <https://doi.org/10.48626/tpt.v37i2.5327>
- Tveitereid, Knut: «Tro verdig – om respekt, autenticitet og troverdighet» i Barsnes, Hilde; Hegertun, Andreas; Holte, Margit Lovise; Tveitereid, Knut; Weider, Einar (2004) *Vil du meg noe? Forkynnelse for ungdom*. Oslo: IKO-forlaget, ss. 25-29.

Øvrige valgfrie emner

Ikke alle emner er tilgjengelig ved alle studiesteder. Sjekk «Undervisningssted» i tabellen som er knyttet til hvert emne for informasjon om hvor emnet tilbys.

I tillegg til valgemenene i listen under, kan studenten også velge andre emner som tilbys ved det studiestedet hvor studenten er innmeldt. Det inkluderer emner som er obligatoriske i andre studieprogrammer, som for eksempel:

- Årsstudium i teologi og sjelesorg
- Årsstudium i integrering, kultur og religion
- Bachelor i teologi og misjon

Overgangsordninger

Følgende overgangsordninger gjelder for studenter som tar nåværende Bachelor i praktisk teologi:

Studenter som tilhører kull H2021 eller tidligere fullfører etter gammel studieplan. Kontakt studieadministrasjonen ved behov om tilpasninger.

Studenter som tilhører kull H2022 fullfører etter ny studieplan. Ellers gjøres følgende generelle tilpasninger:

- Studenter som begynte H2022: BTM1004 kan inngå som valgemne, mens PT2501 tas V2024.

Kontakt studieadministrasjonen ved behov for tilpasninger.